

EL CUBISME

SERGIO PÉREZ FERNÁNDEZ

20-03-2014

¿Què és el cubisme?

El cubisme és un dels moviments artístics pertanyents a l'art modern, present principalment en la pintura i l'escultura, desenvolupat entre 1907 i 1914.

El cubisme va introduir un punt d'inflexió en la pintura, i representa l'inici de l'art abstracte. En les obres cubistes els objectes es trenquen, s'analitzen, i es re-construeixen en una forma abstracta; en lloc de representar els objectes des d'un únic punt de vista, l'artista pinta el motiu des d'una multitud de perspectives per tal de representar-lo en un context més ampli.

El cubisme intenta atènyer l'essència de les coses que representa, per la juxtaposició de punts de vista diferents en la realitat, però que apareixen simultanis en l'obra final.

Les Demoiselles d'Avignon de Picasso 1907 és considerat com el primer quadre cubista.

La paraula Cubisme prové de Cub i inicialment tenia connotacions burlesques.

Els objectes apareixen molt fragmentats i angulosos, i tenen només una relació llunyana amb la forma real dels objectes que representen. Això no obstant, aquesta representació permet l'observació simultània dels diferents punts de vista. Per aquest motiu, la simultaneïtat, és una paraula clau del cubisme.

Els iniciadors del cubisme consideraven sentimental l'èmfasi en la llum i l'efecte del color de la pintura del seu temps. Per contra, ells provaven d'apropar-se als objectes amb actitud fortament analítica. Especialment en els treballs dels inicis del cubisme, es dóna més importància al llenguatge de les formes que al color. Així doncs, les obres són principalment de colors terrosos i apagats, gairebé monocroms.

Hi ha tres períodes:

Precubisme, negre o geomètric (1907-1910). El pintor es dedica a la representació en volum de l'objecte, a la manera de Cézanne (la perspectiva és sovint maltractada).

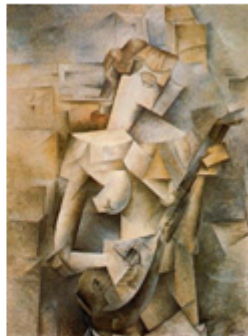

Autorretrato (1906) Pablo Picasso

Cubisme analític (1910-1912). L'objecte és desmuntat, i totes les seves facetes són representades en fragments, sense cap consideració per a la perspectiva; aquesta fase d'investigació es caracteritza per un cromatisme molt poc saturat (gris, marró, verd, blau apagat). Per contra, la llum ocupa un lloc molt important; es reparteix de manera diferent damunt de cada fragment.

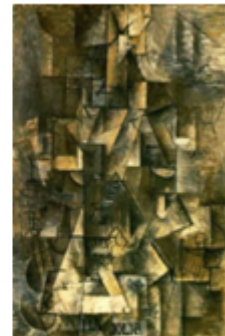
Mujer desnuda

Muchacha con mandolina

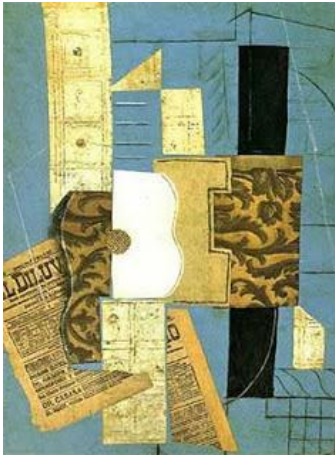
La mandolinista

Jolie

Cubisme sintètic (1912-...). Aquest període és caracteritzat per la tornada del color i

per la utilització de la tècnica del collage (papers, objectes). El pintor selecciona les facetes més pertinents de l'objecte desmuntat (contràriament al cubisme analític, on no hi ha selecció). Aquestes teles tendeixen a l'estilització abstracta.

Guitarra (1913) Pablo Picasso

Pablo Picasso

Pablo Ruiz Picasso (Màlaga, 25 d'octubre de 1881-Mogins, 8 d'abril de 1973), és un pintor andalús, sent un dels més reconeguts del segle XX, conegut sobretot perquè va fundar el cubisme juntament amb Georges Braque.

En la seva carrera va evolucionar per diferents estils i va conrear altres disciplines com la ceràmica, l'escultura amb bronze, el collage, i fins i tot va fer poesia.

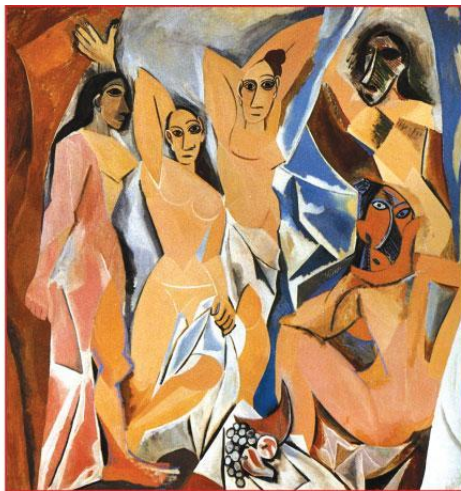
Pablo Picasso el 1962

Amb les seves primeres estades a París, a partir de 1900, començà a desenvolupar un

estil propi, primer en el Període Blau, que es caracteritza per obres tràgiques, influït per Van Gogh i Gauguin, que reflecteixen una tendència nihilista; va seguir amb un gir cap a un cert optimisme manifestat per un canvi cap a colors càlids i conegut com el Període Rosa, un moment en el qual Picasso estava permanentment instal·lat a París i on va entrar en contacte amb escriptors propers al surrealisme.

A partir de 1908, influenciat pel treball de Cezanne i per la imatge en moviment de les primeres filmografies, va desenvolupar obres que aconsegueixen trencar amb el cànon de representació definit en el Renaixement. Apollinaire va ser qui va anomenar cubisme al treball que conjuntament investigaven Picasso i Georges Braque.

Amb obres tan destacades com Les Senyoretes del carrer d'Avinyó,

Picasso va aportar una nova interpretació de la realitat a partir d'una fragmentació de l'estructura de l'objecte que el va duu a experimentar amb el collage.

Després d'una incursió pel surrealisme, va iniciar l'època expresionista clarament influït per la guerra civil espanyola primer i per la II Guerra Mundial més tard.

Obres com el Guernica o Dones plorant reflecteixen el seu sentiment d'angoixa davant la tragèdia de la guerra. Les seves escultures són, en aquest període, clarament abstractes.

Guernica 1937

Dona plorant 1937

En la dècada del 1950 es va centrar en la ceràmica i en pintures murals de grans dimensions.

Las mejores obras de Picasso

-Guernica

Pintat entre maig i juny de 1937, al·ludeix al bombardeig de Guernica, ocorregut el 26 d'abril d'aquest any, durant la Guerra Civil Espanyola. En la dècada de 1940, durant la dictadura militar del general Franco, Picasso va triar que el quadre fos custodiat pel Museu d'Art Modern de Nova York, encara que va expressar la seva voluntat que fos retornat a Espanya quan tornés al país la democràcia. El 1981 l'obra va arribar finalment a Espanya. Primer es va exposar al públic en el Casón del Bon Retir, i després, des de 1992, al Museu Reina Sofia de Madrid, on es troba en exhibició permanent.

-El Sueño

Realitzat el 1932 mitjançant la tècnica de l'oli sobre llenç i és d'estil cubista. El 2013 va ser comprat, en una venda privada, per 155 milions de dòlars, convertint-se en el segon quadre més car de la història.

-Desnudos, hojas verdes y busto

En aquesta obra de 1932, Picasso va retratar al seu amant Marie-Thérèse Walter. La pintura va ser part de la col·lecció d'art de Sidney i Frances Brody, de Los Angeles, des de 1950 fins 2010. Durant aquest període, només es va exhibir una vegada, en 1961. El 2010 es va convertir en l'obra més cara de la història venuda en una subhasta, quan va ser adquirida per 106.400.000 de dòlars.

-Garçon à la pipe

"Noi amb pipa" és una pintura de 1905, quan Picasso tenia 24 anys, durant la seva Període Rosa. La venda d'aquesta obra va marcar una fita en el món de les subhastes. El 2004, es va convertir en la pintura més cara venuda en una subhasta i, a més, va trencar el rècord que Vincent van Gogh ostentava des de 14 anys enrere. Per si això fos poc, va superar per primera vegada la barrera dels 100 milions de dòlars (va ser venuda en 104 milions).

-Dora Maar au chat

Dora Maar (1907-1997) va conèixer a Picasso el 1930, i la seva relació sentimental va durar fins a 1946. Nascuda a Paris i criada a Argentina, Maar va ser un dels models favorits de Picasso. La pintura, realitzada en 1941, va ser venuda el 2006 per 95.200.000 de dòlars.

-Las señoritas de Avignon

Quadre de 1907, fet mitjançant la tècnica de l'oli sobre llenç. Es conserva al Museu d'Art Modern de Nova York i és considerada el fi de l'art modern i el començament de les avantguardes pictòriques del segle XX.

-Los tres músicos

Va ser pintada a l'estiu de 1921 en l'estil del cubisme sintètic, creant una superposició, amb un estil com de trencaclosques, que representa els tres personatges. Picasso va fer dues versions que es troben al Museu d'Art de Filadèlfia i al Museu d'Art Modern de Nova York, als Estats Units.

-Arlequín

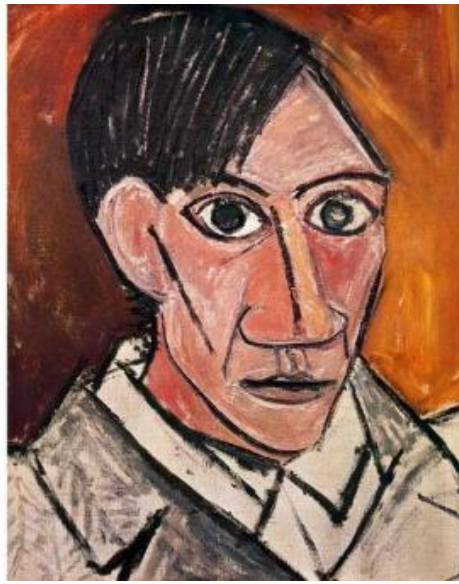
Pintura a l'oli sobre llenç realitzada per Picasso el 1917 a Barcelona i que actualment forma part de la col·lecció permanent del Museu Picasso de Barcelona. L'artista la va cedir a la ciutat de Barcelona l'any 1919.

-Autorretrato

- Un dels diversos autoretrats fets per Picasso. Aquest, de 1907, es troba actualment en exhibició a la Narodni Galerie, a Praga, República Txeca. És l'inici d'un mètode de treball

a seguir després en obres com, per exemple, Les senyoretes d'Avinyó.

-Muchacha joven delante de un espejo

Una altra obra dedicada al seu amant Marie Thérèse Walter. Va ser realitzada en 1932 i es pot veure al Museu d'Art Modern de Nova York.

Altres pintors iniciadors del cubisme

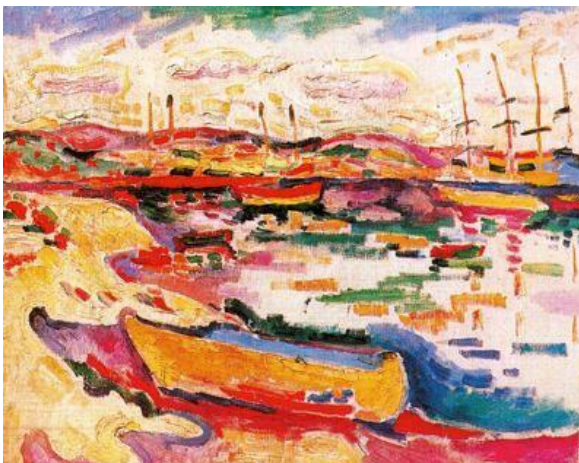
Georges Braque

Pintor francès. Fill d'un pintor de parets, ofici que va seguir al principi, Braque va estudiar a partir de 1900 a l'Escola de Belles Arts de París i cap a 1906 es va adherir al fauisme, sota la influència del seu amic Othon Friezs, amb obres com El embarcador del port de l'Estaque. El 1907, una exposició de Cézanne i la trobada amb Picasso van posar a Braque en el camí del cubisme, tendència de la qual és cofundador.

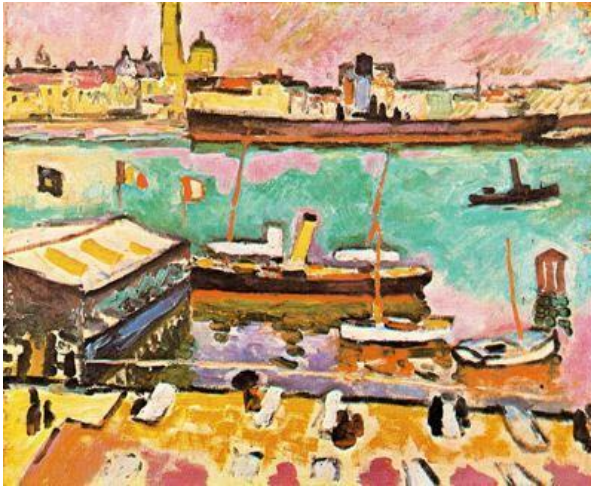
plasmar sovint la figura humana, Braque va preferir, al llarg de tota la seva trajectòria artística, la natura morta, en la que va introduir novetats significatives, com l'ús del collage o la incorporació de lletres i números. En els seus bodegons cubistes juga amb l'espectador, convidant-lo a reconstruir els objectes a partir de les diverses perspectives que d'ells introdueix en les seves obres.

"Gran bañista" 1907-1908

"El puerto de L'Estaque" 1906

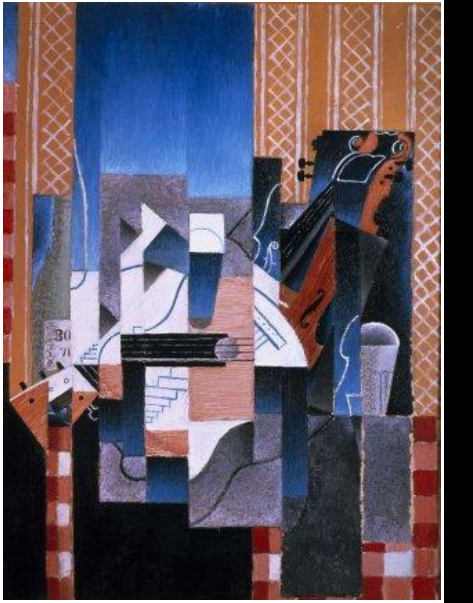
"El puerto de Amberes" 1906

-Juan Gris

(José Victoriano González; Madrid, 1887-Boulogne-sur-Seine, França, 1927) Pintor espanyol. Va ser el màxim representant del cubisme sintètic. Va cursar estudis a la Universitat de Madrid, però aviat es va consagrar a la pintura. Les seves composicions estan dotades de gran harmonia gràcies a una rigorosa metodologia en l'estructuració de les formes. Es va desvincular de l'estètica cubista de Braque i de Picasso, acolorint i ombrant objectes puntuals, amb la qual cosa va aconseguir un ritme visual elegant i personal.

"La ventana abierta" 1921

"Violin y guitarra" 1913

Jean Metzinger

(Nantes, 1883-París, 1956) Pintor francès. Després de les seves experiències neoimpressionistes i fauvistes, es va aproximar al cubisme i va participar en les reunions de la Secció d'Or, en Puteaux, al taller de J. Villon. Va publicar, en col·laboració amb Gleizes, sobre el cubisme (1912). La seva obra es divideix en dues etapes: una cubista i una altra realista.

Le Village 1918

"Dancer in a cafe" 1912

"Sailboats" 1912

-Albert Gleizes

(París, 1881-Saint-Rémy-de-Provence, 1953) Pintor francès. Es va incorporar, en 1910, al moviment cubista, sobre el qual va escriure l'obra *Sobre el cubisme i els mitjans per comprendre* (1912). En la seva pintura va arribar de manera progressiva a sacrificar la forma a les exigències de la composició i del ritme (*Projecte de pintura mural per a l'estació de Moscou*, 1920), amb posterioritat, va adoptar principis no figuratius.

En el puerto 1917

Hombre en la Hamaca (1913).

Los jugadores de fútbol (1912).

BIBLIOGRAFIA

www.ca.wikipedia.org/org/wiki/Cubisme

www.ca.wikipedia.org/wiki/Pablo_Picasso

www.telam.com.ar/notas/201304/12843-10-cuadros-celebres-pablo-picasso.html

www.cubismopop.blogspot.com.es/es/2010/10/pintores-y-pinturas-representantes-del.html